Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 110. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 18-го ТРАВНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, MAY 18, 1978 No. 110. VOL. LXXXV.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ЗАСНОВАНО УКРАЇНСЬКУ ЛІҐУ ПРОТИ ЗНЕСЛАВЛЮВАННЯ

Філядельфія (Я. Татомир) — Фільм „Голокавст'', який очорнив УПА, українську поліцію і весь український нарід, викликав у нашій громаді зрозуміле обурення. Шкода, яку спричинив цей протиукраїнський фільм, охоплює багато площин: „Голокавст'' шкодить добрим зв'язкам приязні і взаємодопомоги, які існують між українськими і жидівськими політв'язнями у таборах Сибіру, шкодить добрим взаєминам між українцями і жидами тут в Америці, цей фільм посіяв ненависть і затруїв добрі дотепер взаємовідносини між жидівськими й українськими дітьми у школах і т. п.

Фільм „Голокавст'' пригадав нашій громаді потребу якоїсь організації, яка протиділа б знеславлюванню українців, яка спростовувала б очорнювання, домагаючись „рівного часу'' чи місця на телебаченні, радіо чи у пресі, залежно де це очорнення мало місце, яка у випадках напастей на одиниць з-поміж нашої громади, вживала б легальних протизаходів і т. д.

У зв'язку з цим у Філядельфії засновано у дні 8-го травня ц. р. „Українську Лігу проти знеславлювання''. Лігу цю засновано з ініціятиви гурту одиниць нашого молодшого покоління, що з них деякі належать уже до другого покоління тут роджених нащадків українських імігрантів.

„Українська ліга проти знеславлювання'' не осуджує за наклепи у „Голокавсті'' жидівських співгромадян, а тільки автора і продуцентів цього протиукраїнського фільму. Жидівський загал є так само жертвою цього протиукраїнського фільму, як український загал. Бо жидівсько-українська ненависть є шкідлива так само для жидів, як вона є шкідлива для українців. Користь з „Голокавсту'' є тільки і виключно для червоних царів московської імперії, яка переслідує обі ці національності.

Основним завданням Ліги буде протидіяння брехливій пропаганді, яка, звичайно, має своє коріння у Москві, а знаряддям Ліги є і буде історична правда та об'єктивна аналіза історичних подій.

На голову Ліги обрано відому філядельфійську діячку молодшого покоління п-і Дзвінку Швед, секретарем мгра Ігора Мірчука, сина бувшого довголітнього в'язня Авшвіцу і знаного автора д-ра Петра Мірчука. Ця управа є тимчасовою і буде урядувати до часу вибору постійного проводу Ліги.

Ще перед заснуванням Ліги гурт одиниць нашого молодшого покоління зладив короткий протест-меморіял у справі „Голокавсту'', зібрав по 1536 підписів під кожною із чотирьох копій цього протесту, і новостворена Ліга переслала ці протести двом головним директорам централі НБіСі у Ню Йорку і авторові „Голокавсту'' Ґрінові, а представники Ліги особисто передали четверту копію протесту директорові філядельфійського відділу НБіСі Джекові Фентресові. Зустріч із директором Фентресом відбулася 11-го травня і тривала майже цілу годину. Представники Ліги домагалися півгодини часу на третьому філядельфійському каналі, щоби опрокинути очорнення, поповнене „Голокавстом''. Директор Фентрес віднісся у цій справі до Централі у Ню Йорку, це, між іншим, довідався, що у Ню Йорку такого домагання українців — відповісти на очорнення „Голокавсту'', не було. Є великі вигляди, що ця інтервенція Ліги увінчається успіхом.

Треба сподіватися, що філядельфійська громада дасть новоствореній Лізі повну моральну і матеріяльну допомогу.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ПРОТИ ЗМІНИ НАЗВ „РАДІО СВОБОДА'' І „РАДІО ВІЛЬНА ЕВРОПА''

Вашінгтон. — Канцелярія республіканського сенатора Чарлса Персі з Іллінной інформує, що Сенатська комісія для закордонних справ 9-го травня відкинула пропозицію змінити назви радіовисилень „Радіо Свобода'' і „Радіо Вільна Европа'', які надають програми до Совєтського Союзу і його сателітів у Східній Европі, на „Корпорація для Східньо-Західних Передач'', як це пропонували демократичні сенатори Джордж МекҐоверн із Південної Дакоти, Клейборн Пелл із Ровд Айленду та Джозеф Біден із Делавару.

Прихильники зміни твердили, що дотеперішні назви радіовисилень нагадують часи „холодної війни'' і тому повинні бути змінені.

Натомість сен. Персі, сен. Говард Бейкер із Теннесі, лідер Республіканської меншости в Сенаті , та інші противники зміни назв вказували, що дотеперішні назви „багатозначні для слухачів на Сході і їхніх приятелів на Заході''.

Сен. Персі представив Комісії телеграми і листи від багатьох організацій, члени яких походять з країн Східньої Европи: від українців, поляків, лотишів, чехів, словаків, білорусів, жидів, росіян і т. д., які протестували проти змін в назвах радіовисилень.

Він теж прочитав лист від Джорджа Міні, президента Американської Федерації Праці — Конгресу Індустріяльних Організацій (АФП-КІО), який заявив, що робітничий рух ЗСА вважає, що треба задержати дотеперішні назви, бо „вони багатозначні для людей по той бік залізної заслони, які прагнуть волі і свободи і протягом багатьох років покладались на приязні та правдиві голоси висилень „Радіо Свобода'' і „Радіо Вільна Европа''.

Сен. Персі від себе, як теж покликаючись на лист Глена Ваттса, президента американської профспілки Працівників засобів масової інформації, заявив на засіданні Сенатської комісії для закордонних справ, що якщо назви згаданих радіостанцій були б змінені, то слухачі могли б прийти до переконання, що зайшла зміна в політиці уряду ЗСА і що Америка послаблює своє зобов'язання до таких підставових людських прав, як воля.

Зазначуючи, що саме в час, коли Комісія розглядала пропозицію змінити назву цих двох радіостанцій, віцепрезидент Волтер Мондейл під час своєї поїздки до країн Південно-Східньої Азії та Тихого океану наголошував справу пошанування прав людини, сен. Парсі сказав Комісії, що „найбільші порушення прав людини — це саме в країнах Східньої Европи та в Совєтському Союзі'' і закликав уряд та Конґрес ЗСА надалі підтримувати діяльність „Радіо Свобода'' і „Радіо Вільна Европа''.

Канцелярія сен. Персі інформує, що після його виступу, сенатори МекҐоверн і Пелл, спонзори пропозиції змінити назви, відтягнули свою пропозицію.

КАРТЕР ТАВРУЄ КУБУ ТА СССР ЗА ВТРУЧАННЯ В АФРИЦІ

Вашінгтон. — Під час зустрічі з редакторами еспаномовних газет в п'ятницю, 12-го травня, президент Джіммі Картер гостро натаврував комуністичну Кубу за військове втручання в такі африканські держави, як Етіопія, Анголя та Мозамбік, як рівнож у Південний Ємен на Близькому Сході, додаючи, що „нісенітницею'' є називати Кубу „невтральною країною'', як це твердить Гавана, бо в дійсності Куба „діє в повній гармонії зі Совєтським Союзом'' і находиться „під домінацією'' Совєтського Союзу. Заявляючи, що мілітарне втручання Куби в справи інших країн є перешкодою для замирення в різних частинах світу, зокрема в Африці, Президент сказав, що поки уряд Fіделя Кастра продовжуватиме це втручання, то не може дійти до кращих відносин між Вашінгтоном і Гаваною.

Відповідаючи на запити, президент Картер підтвердив вістку, що Куба збільшила кількість своїх вояків і „дорадників'' в Південному Ємені, арабській країні, де при владі є скрайньо ліві елементи. Він також заявив, що в кубинських в'язницях находиться „кілька тисяч політичних в'язнів''. Державний департамент та Міжнародна Амнестія твердять, що в Кубі є від 4,000 до 6,000 політичних в'язнів. Минулої п'ятниці президент Картер сказав, що поліпшення відносин між ЗСА і Кубою залежні не тільки від кроків Гавани в сторону миру, але також від поліпшення стану прав людини в тій країні.

Хоча президент Картер минулої п'ятниці наголошував „агресивність і військове втручання Куби'', то також скритикував Совєтський Союз за те, що підтримує цю діяльність Гавани і посилає зброю та своїх вояків до Африки. Військове втручання СССР на тому континенті підкопує довір'я серед американського народу до тверджень Москви, що Совєтський Союз бажає світового миру та успіху політики детанту — сказав Президент.

Повторюючи свою недавню заяву, що він особистими листами до совєтського ватажка Леоніда Брежнєва перестерігав Москву про негативні наслідки агресивної політики Совєтського Союзу в Африці, президент Картер переконаний, що заходи СССР на тому континенті увінчаються неуспіхом, бо в час, коли Америка дає африканським державам економічну допомогу і в ЗСА тепер уже нема антинегритянського расизму, то Совєтський Союз зосереджує свою увагу на військовій допомозі і в СССР панує расизм, звернений проти чорних людей. В час, коли більшість африканських лідерів — це глибоковіруючі люди, то провідники Совєтського Союзу є атеїстами — сказав Президент — твердячи, що атеїзм совєтських верховодів пошкодить впливам Москви на Африканському континенті.

СОВЄТИ НЕ ДОПУСКАЮТЬ СВІДКІВ І СПОСТЕРІГАЧІВ ЗСА НА ПРОЦЕС ОРЛОВА

Совєтський поліцист не впускає академика А. Сахарова до судової залі, в якій відбувається розправа над Юрієм Ф. Орловим.

Москва. — Дейвид К. Шіплер, кореспондент „Ню Йорк Таймсу'' в Совєтському Союзі, інформує у числі газети з 16-го травня ц. р., що совєтські чинники не впускають на процес Юрія Орлова свідків і приятелів цього відомого дисидента, в тому числі академіка Андрея Сахарова, і також не погодились, щоб обсерватори З'єднаних Стейтів Америки були присутніми на ньому. Орлов, якому минуло 53 роки життя, вважається одним з основників дисидентської групи нагляду за виконанням Гельсінкської угоди, якому совєтська прокуратура закидає ведення антисовєтської пропаганди, за що він може одержати максимально 7 років ув'язнення і 5 років заслання у віддалених районах Совєтського Союзу. Крім кількох осіб, старанно підібраних органами КГБ, до маленької залі судової розправи майже нікого з приятелів Орлова не впустили, не враховуючи його дружини Ірини і двох синів Димітрія і Олександра, які, до речі, намагалися зафіксувати хід процесу на магнітофонну стрічку, але їхні заміри були викриті і поліція відібрала апарати.

Крім Орлова, перед судом стали ще два інші дисиденти і члени Грузинської групи нагляду, Звіяд Гамсакурдія і Мераб Костава, яких судять в столиці Грузинської ССР Тбілісі. У пов'язанні з процесами був також заарештований Александер Подрабінек, який закидає совєтським диктаторам використовування психіятричної науки для політичних цілей. Під дверима суду зібрались були приятелі Орлова — новеліст Владімір Войновіч,Сєргєй Поліканов (член Академії Наук СССР), о. Гліб Якунін, Владімір Слєпак, а також провідний дисидент академік Андрей Сахаров. Всі вони домагалися впустити їх на залю в характері свідків, або, як заявив Сахаров, бодай в характері тихих спостерігачів чи слухачів. Але поліцисти в одностроях і цивільні агенти КГБ, які охороняють будинок суду, не допустили їх навіть близько головних дверей суду. Також на залю суду не допущено представника американської амбасади в Москві Річарда Е. Комбса, який від 8-ої години ранку, дві години перед початком розправи, очікував своєї черги, але йому сказано, що кімната суду переповнена. Розправу над Орловим веде суддя Валентина Любенцова. Орлов мав змогу відповідати на закиди прокуратора, але, як пізніше ствердило пресове агенство ТАСС, „документально'' ствердженo приналежність Орлова до антисовєтської групи, яка займалася провокаціями і антидержавною пропагандою''.

У Вашінгтоні речники Державного департаменту висловили своє невдоволення і побоювання з політичних процесів в Москві і Тбілісі, які можуть пошкодити американсько-совєтській співпраці. Годінг Картер, речник департаменту, нагадав кореспондентам про раніше становище президента Картера у цій справі і становище багатьох інших приватних організацій в ЗСА.

Також уряд Великої Британії опублікував офіційну заяву, в якій стверджується, що політичний процес над проф. Юрієм Орловим є дуже турбуючим фактом, який свідчить, що переслідування учасників Груп нагляду за Гельсінкською угодою в Совєтському Союзі далі продовжується, викликаючи невдоволення на Заході.

У ВАШІНҐТОНІ ВІДБУЛАСЬ МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ ВАКЛ З УЧАСТЮ ВЕЛИКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕЛЕҐАЦІЇ

Вашінгтон (АБН) — В днях від 27-30-го квітня ц. р. у цій столиці З'єднаних Стейтів Америки в готелі Шорем-Амерікана відбулась 11-та з черги міжнародна конференція Світової Антикомуністичної Ліги, яка проходила під гаслом „В єдності за національну волю проти комуністичної агресії''. В конференції взяло участь 440 делегатів від 68 націй і 30 міжнародних організацій. Організатором конференції була Рада для Американських Справ, головою якої є проф. Раджер Пірсон, якого опісля делегати обрали на президента Ліги на однорічну каденцію. Головними промовцями на конференції були сенатори ЗСА Джеймс Мек Клюк і Джек Гарн, віцепрезидент Гватемалі Сандоваль, член західньонімецького парляменту Гуйн та інші. Конференцію відкрив почесний Голова Світової Ліги д-р Ку Ченг-канг (Національний Китай), а закрив новообраний президент Ліги, вже згалуваний проф. Р. Пірсон. Доповідь голови Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН) Ярослава Стецька у його неприсутності (через недугу) відчитав д-р Степан Галамай. Тема доповіді: „Шлях ідеологічної перемоги над марксизмом і большевизмом''.

На пленумі представники від районів: Північної і Південної Америки, Африки, Західньої Европи й поневолених народів здавали звіти з політичної ситуації на їхніх обширах та з проведеної праці. Звіт від поневолених народів склала мгр Слава Стецько. Вона рівночасно заступала в Екзекутиві неприявного Ярослава Стецька, членом якої він є від усіх поневолених народів. Конференція працювала пленарними сесіями й комісіями, які займалися: ґльобальною стратегією комуністів і протидією Ліги, топтанням людських і національних прав за залізною заслоною тощо. Окремо працювала комісія для виготовлення кінцевого комунікату. До цієї комісії входили по одному представникові від кожного району. Комісію очолював суддя Ґревес з Міссурі. Поневолені народи заступала С. Стецько.

В Конференції брала участь поважна група українців і представників від інших поневолених Москвою народів: Болгарії, Білорусії, Хорватії, Румунії, Латвії, Малярщини, Литви, Куби. Україна, Болгарія, Білорусія, Хорватія, Литва і Румунія є повноправними членами ВАКЛ нарівні з державними націями.

Головою делегації від України був проф. д-р Степан Галамай, а членами: проф. д-р Михайло Кушнір, мгр Уляна Целевич, інж. Володимир Гладкий і Володимир Мазур. Крім делегацій від України є ще у ВАКЛ два асоційовані члени — Ліга Визволення України і Організація Оборони Чотирьох Свобод України. Представниками від ЛВУ були Р. Дусановський, Лев Фіголь і О. Заверуха, а від ООЧСУ ред. І. Білинський, інж. Б. Федорак, А. Соколик і д-р А. Лозинський. В склад делегації АБН входили: мгр Слава Стецько (Україна), д-р Іван Дочеф (Болгарія), Талін Зарінс (Латвія) і д-р М. Лябрада (Куба).

Паралельно до конференції ВАКЛ відбулась також конференція ВАЯКЛ (молоді) і там Українську делегацію творили: Оксана Дацків, Андрій Прядка, Ігор Зварич (ЗСА) і Левко Фіголь та Роман Домашевський (Канада); секцію молоді в АБН репрезентував адв. Тарас Лесенчук (Велика Британія). Мгр Борис Потапенко, директор Українського Інформаційного Бюра СКВУ, допомагав у працях комісій ВАЯКЛ.

У мистецькій частині великого репрезентативного бенкету, який відбувся в рамках конференцій ВАКЛ і ВАЯКЛ, взяли участь з українського боку танцювальний ансамбль Осередку СУМА з Ню Йорку „Веховинці'' під керівництвом О. Гензи, чоловічий хор „Прометей'' з Філядельфії під диригентурою М. Дляботи і сумівський ансамбль бандуристок з Детройту. Виступи українських ансамблів викликали велике захоплення в учасників конференції. На відмічення заслуговують також два прийняття для делегатів ВАКЛ в Конгресі ЗСА і висвітлення фільму про дві військові сили ЗСА і СССР.

Чергова конференція ВАКЛ відбудеться в 1979 р. в одній з країн Південної Америки.

На Колюмбійському університеті відбулася конференція про етнічну Росію сьогодні

Ню Йорк. (Н.Н.). — В днях 5-6 травня ц.р. тут на Колюмбійському університеті заходами директора Програми про совєтські національностеві проблеми, проф. Едварда Оллворта, відбулася конференція про етнічну Росію під цю пору в обличчі намагання совєтської верхівки утворити нову „совєтську" національність із окремою „совєтською культурою". В конференції взяли участь численні передові совєтознавці, між ними професори Роман Шпорлюк з Мічігенського університету, проф. Олег Федишин з місцевого Міського університету, проф. Вадим Надиш з Американського університету в Вашінгтон, Д.К., та докторант Руслан Росяк з Колюмбійського університету. Більшість доповідачів і дискутантів зайняли становище, що головним шляхом для утворення „совєтської людини" це давний шлях асиміляції, чи, точніше сказавши, русифікації. При всій академічній об'єктивности й спокою, конференція була суцільним актом обвинувачення однаково комуністичної, як давнішої царської Росії за її вікову русифікацію, новим рафінованим видом якої є намагання утворення „совєтської людини". Крім доповідачів, у конференції взяли участь численні українські науковці, в цім також з УВАН та НТШ. В часі полуденків доповіді виголосили першого дня професор Гарвардського університету й співробітник Українського Наукового Інституту при Гарварді, Едвард Кінан, про „Російську людину дореволюційного часу", а другого дня проф. місцевого Міського університету, Богдан Денич, про „Дилему етнічної групи". Заключне слово сказав проф. Роберт Белкнап з Російського Інституту Колюмбійського університету.

ВІДЗНАЧАТЬ 40-РІЧЧЯ СМЕРТИ Є. КОНОВАЛЬЦЯ

Юніондел, Н. Й. — Організація Державного Відродження України, Організація Оборони Чотирьох Свобід України і Товариство Української Студіючої Молоді ім. Міхновського спільно відзначать, під протекторатом Відділу УККА повіту Нассав, 40-ву річницю з дня трагічної смерти основоположника УВО і ОУН сл. п. полк. Євгена Коновальця. Академія відбудеться в неділю, 21-го травня ц. р., о год. 3-ій по полудні в залі Українського Парафіяльного Центру св. Володимира при 226 Юніондел евеню, Юніондел, Н. Й. Комітет свята надіється, що у цій урочистій Академії візьме участь громада повіту Нассав.

ДОПОВІДЬ В КЛІВЛЕНДІ

Клівленд (О. Гайський). — Заходами 33-го Відділу Союзу Українок Америки, який тепер очолює Ольга Дем'янчук, у суботу, 20-го травня цього року, в домівці СУА у великому шкільному будинку-астродомі церкви св. Йосафата в Пармі, відбудеться доповідь про Карпатську Україну, що її виголосить о. д-р Севастіян Сабол, відомий під літературним псевдом Зореслав.

Сенат погодився на продаж літаків Ізраїлеві та арабам

Вашінгтон. — У понеділок, 15-го травня, Сенат 54-ма голосами проти 44-ох підтримав рішення президента Джіммі Картера продати військові літаки не тільки Ізраїлеві, але також Єгиптові та Савдійській Арабії. Вислід голосування в Сенаті вважають великою перемогою Білого Дому, бо противники продажу вели сильну кампанію і до останньої хвилини не було певности хто переможе.

Президент Картер заявив, що „дуже вдоволений" вислідом голосування в Сенаті, бо продаж літаків трьом згаданим країнам Близького Сходу не тільки запевнить військовий баланс на тому обширі та зменшить можливості війни в тій частині світу, але також скріпить добрі зв'язки ЗСА з Ізраїлем, як теж з поміркованими арабськими державами.

Противники продажу літаків Єгиптові та Савдійській Арабії твердили, що ЗСА спричиняться до збільшення небезпеки для Ізраїля. Білий Дім і законодавці, які підтримали рішення Президента, вважають, що згадані дві поміркованi арабські держави не вживатимуть цих літаків проти жидівської держави, але потребують їх для оборони проти можливих нападів з боку сусідніх Етіопії, Лівії та Південного Ємену, які одержують велику військову допомогу від Совєтського Союзу і Куби.

Згідно з пляном уряду президента Картера, Єгипет зможе закупити 50 літаків типу „Ф-5Е", які не належать до категорії наймодерніших і американське летунство їх не вживає. Савдійська Арабія, яку Білий Дім окреслює як „бастіон поміркованости на Близькому Сході", матиме право закупити 60 літаків кляси „Ф-15", тобто найкращих американських літаків. Натомість Ізраїль зможе вже тепер закупити 15 літаків „Ф-15" і 75 літаків типу „Ф-16", які теж належать до категорії найкращих

НАТО затурбоване ембарґом на продаж зброї Туреччині

Брюссель. — Високі урядовці Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) висловлюють затурбовання фактом, що американська Сенатська комісія для закордонних справ минулого тижня 8-ма голосами проти 4-ох відкинула пропозицію Білого Дому скасувати ембарго на продаж зброї Туреччині, яке було встановлене в 1975-му році після окупації північної частини Кипру турецькими військовими частинами, які вживали американську зброю. Хоча турецький прем'єр Булент Еџевіт минулого четверга, 11-го травня, заявив, що Туреччина надалі залишиться членом НАТО, то лідери цього оборонного союзу таки побоюються, що Анкара може послабити свою співпрацю з іншими членами НАТО, або зайняти невтральне становище відносно конфлікту між Заходом і Сходом, чи навіть зчасом погодиться на пропозицію Совєтського Союзу щодо постачання Туреччині совєтської зброї. Високі совєтські військовики в квітні запропонували турецькому урядові, що СССР може продати Туреччині зброю.

Провідники НАТО вказують, що Туреччина дуже важлива із стратегічної точки зору, бо без її повної співпраці оборонна спроможність вільного світу в східній частині Середземного моря була б дуже послаблена. Військова сила НАТО на тому обширі вже дещо послабла, бо коли Конгрес ЗСА в 1975-му році встановив ембарго на продаж зброї Туреччині аж до часу, коли Анкара не погодиться на значні компроміси щодо розв'язки кипрської проблеми, то турецький уряд у відплату припинив діяльність на всіх американських військових базах на території Туреччини.

Президент Джіммі Картер, секретар оборони Гарольд Бровн і ген. Александер Гейґ, головнокомандувач збройними силами НАТО, протягом кількох останніх тижнів закликали до скасування ембарга на продаж зброї Туреччині, але Сенатська комісія для закордонних справ висловилася проти скасування.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Червоні бригади" в Европі

Вже від довшого часу західньоевропейська, а зокрема італійська преса займається питанням терористичної діяльности так званних „червоних бригад", на конто яких треба вписати цілий ряд кривавих нападів та вбивств „імперіялістичних вислужників", а також схоплювання визначних осіб, яких вони опісля вимінюють за великі грошеві викупи, або вживають їх, як у випадку колишнього прем'єр-міністра італійського уряду Альдо Моро, для пресії на уряди европейських держав.

Основним питанням при обговорюванні цієї справи є пов'язаність цієї терористичної групи з совєтським КҐБ, про що була згадка в европейській пресі, а також з іншими східньоевропейськими підривними центрами, зацікавленими в анархізації життя не тільки в Західній Европі, але також в інших частинах вільного світу. Справа пов'язаности „червоної бригади" в Італії й інших подібних „бригад" в Европі із Східньою Европою виникла тоді, коли італійська поліція, роблячи розшуки за схопленим Альдо Моро, натрапила на криївки терористів, у яких були знайдені ні тільки автомати і пістолі чехо-словацького виробу, але також інші матеріяли, особливо вибухові бомби, зфабриковані в комуністичних країнах. Знайдені італійською поліцією документи, — пише американська преса, — наглядно вказують на джерело постання „червоних бригад", які своїм корінням сягають до Праги в Чехо-Словаччині, Софії в Болгарії, ба навіть до Москви, звідки висилались інструктори КГБ до вишкільних таборів біля Праги, де західньоевропейські терористи набиралися „знань" про терористичну роботу, яку вони мали виконувати на Заході.

Факту, що Совєтський Союз підтримує терористичний рух в Західній Европі морально і фінансово, вже сьогодні не можна заперечити. На початку 1978 р. про ці справи дуже вичерпно, спираючись на документи, писав американський кореспондент журналу „Ди Ню Ворлд" Метю Конрой, який доказав, що Москва дуже часто вживає Кубу і країни Східньої Европи для вишколу терористичних груп, яких опісля розсилає до різних країн світу для ведення підривної діяльности, а навіть започаткування революційних зривів в поодиноких, зокрема південноамериканських країнах. Очевидно, без такої допомоги терористичний рух не зумів би вдержатися довго на поверхні, але в оперті на Совєтський Союз і його сателітів він зможе нанести ще багато шкод країнам вільного світу.

Немає жадного сумніву, що „ідеї" марксизму у пов'язанні з ненавистю до „капіталістичного світу" і до західньої демократичної системи взагалі, що їх сьогодні пропаґує Москва, і розпалювання ненависти до „клясових ворогів" є основним ґрунтом, на якому виростають терористичні „червоні бригади", які слід поборювати усіма доступними засобами. Мало того, треба також вдаряти по аґресивних кузнях ідеологізації тероризму, бо інакше ледве чи зможе західній світ впоратися з цим суспільним лихом.

Помер Олександер Кіпніс

Вестпорт, Коннектикат. — У неділю, 14-го травня, тут помер на 87-му році життя народжений в Україні Олександер Кіпніс, світової слави оперний співак, якого зараховують до „найкращих басів цього сторіччя", як це зазначує „Ню Йорк Таймс" у своєму виданні з вівтірка, 16-го травня.

Олександер Кіпніс, який народився у жидівській родині в Житомирі, студіював сольоспів і диригентуру у Варшаві, а відтак виступав у різних оперових театрах Німеччини. У 1923-му році деб'ютував в Чікаґській опері і протягом 1920-их і 1930-их років часто виступав в Паризькій опері, в Ля Скалі в Міляні, Ковент Ґардені в Лондоні, Театрі Колон у Буенос-Айресі, в Байройті, Німеччина, та інших, здобуваючи найкращі рецензії критиків.

Панас Феденко

МОСКОВСЬКІ ГОСТІ В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Мюнхен. — Чотири дні гостював Леонід Брежнєв з десятками своїх міністрів, агентів і радників в Німеччині. Поліційна служба німецька мусила постаратися, щоб „дорогому гостеві" з Москви не було ніякої шкоди. Адже живемо в добі, коли людей на високому становищі різні фанатики убивають, викрадають, мучать, щоб дістати викуп за них, і вигадують всякі інші „фортелі".

Брежнєв намірявся вже раніше прилетіти в Західню Німеччину, але, кажуть, здоров'я йому не служило. Тепер він поправився і після оглядин совєтських кордонів з Китаєм на Далекому Сході з'явився в Німеччині. Перед його від'їздом до Бонну, столиці Західньої Німеччини, преса совєтської імперії несподівано зробила „відкриття": раніше в комуністичній пропаганді Західню Німеччину називали „кублом фашистів-мілітаристів", що можуть кожного дня з портретами Гітлера рушити на Схід, щоб відновити „Третю імперію-мрію" „фюрера". Але перед відлетом Брежнєва з Москви в совєтській пропаґанді Західню Німеччину зачислено до „добрих країн" і сказано, що президент СССР провідує тільки „добрі країни"...

Вперше Брежнєв прилетів до Західньої Німеччини 1973 р., після „нормалізації" відносин Москви з Бонном. То був „великий успіх Москви, бо німецький уряд визнав теперішні східні кордони Федеративної Німецької Республіки і заявив, що зміна кордонів може настати тільки мирним шляхом. З обох сторін були великі надії на господарську співпрацю, і Москва хотіла впрягти німецьку індустрію й капітал в розбудову промисловости в Сибірі та в інших совєтських провінціях. Ці надії справдилися тільки частково. Німецькі промисловці побачили свою невигоду, бо совєтське монопольне керування господарством уміє використати конкуренцію між країнами вільного ринку, щоб платити найнижчі ціни за товари. Поза тим, Москва не має досить фінансів, щоб платити за модерні машини й товари, куплені в Західній Німеччині і пропонує „товарообмін": платить сировиною (рудами всякого роду) і своїми виробами, які з Німеччини трудно продати.

В Москві вважають політичні проблеми, які були предметом спору між Німеччиною та СССР, за вирішені. У Західній Німеччині дійшли до переконання, що „шилом моря не нагрієш": доводиться миритися з фактом, що навколо Берліну є совєтська провінція під назвою „Німецька демократична республіка". Заяви з Бонну про єдність німецької нації і про злуку обох Німеччин Москва відкидає, бо в пляні Кремля є — творити „єдиний совєтський нарід" у всіх країнах, де стоїть військо СССР.

Головна турбота Брежнєва та всього совєтського уряду знаходиться на площині господарській. Микита Хрущов, чоловік буйної фантазії, запевнив, що СССР буде жити „в комунізмі" вже р. 1980. Тільки два роки треба ждати, коли щасливі громадяни СССР будуть працювати так, як їм дозволяють здібності і діставатимуть усе для прожитку „по потребі", бо, мовляв, при комунізмі буде всього „вбрід" і вареники в сметані лізтимуть кожному в рот... Ці фантазії залишилися на папері „творів" Хрущова, що були надруковані теж українською мовою.

Брежнєв при своїх надавніх об'їздах „неісходімої імперії" знайшов силу-силенну непорядків, безладдя, марнотратства в совєтському господарстві. На початку 1978 року Брежнєв видав відкритий лист до всього „совєтського народу", в якому благав, щоб люди більше й пильніше працювали. Президент і генеральний секретар згадав різні втрати в господарстві, що настали через недбальство: мільйони годин праці змарновано. Через те пропало три більйони рублів. В машинобудівельних фабриках щодня стоять без руху верстати. Не ліпше в сільському господарстві: в жнивах кожна шоста молотарка не годиться для роботи, а тягарові авта, призначені для перевозу зерна, втрачають 13 процентів робочого часу. Далі: садовина і городина гниє при перевозі і в невигідних складах, і т. д. „Дорогі товариші, опам'ятайтеся", — кличе генеральний секретар робітників і хліборобів, щоб пильно працювали.

Сталін наповняв „ледачими" концентраційні табори „для перевишколу". Не допомогло! Брежнєв хоче примусити людей до праці ласкавими словами. Теж без результату. Бо причину байдужости трудящих до роботи кожний зрозуміє: статистика показує, що в СССР середній розмір оплати праці робітника й хлібороба є в сумі коло 230 долярів. — Яка плата, така й праця, — відповідають трудящі на заклики генерального секретаря та менших секретарів. Адже в індустріяльних країнах безробіний одержує більшу допомогу ніж працюючий у совєтському державному господарстві! Поки цей визиск трудящих, що мусять жити з голодної оплати, панує в імперії Брежнєва, ніякі заклики до совісти „трудящих" не допоможуть поліпшити їхню охоту до роботи на державу — колективного партійного визискувача-капіталіста.

На задоволення потреб народних мас Брежнєв і його „нова кляса" грошей не мають: треба ж допомогти Кастрові на Кубі, абессинським комуністам і спільникам в Анґолі та у В'єтнамі. Військо і фльота, що плаває на всіх океанах, пожирає величезні суми грошей. Тому надія Брежнєва на допомогу з індустріяльних країн, зокрема з сусідньої Західньої Німеччини. Східню, комуністичну Німеччину Москва вже так „висмоктала", що та сама шукає і одержує допомогу із Федеративної Республіки, яку однак постійно лає за „імперіялізм".

Міністри, що були в Бонні разом з Брежнєвим, склали договір з Західньою Німеччиною про господарську співпрацю на дальших 25 років. Брежнєв старався оминати розмови на політичні теми. Про економічну співпрацю згадав і в своїй промові до німецького народу. Однак провідники Західньої Німеччини та журналісти нагадували гостям із Москви про політичні перешкоди співпраці з совєтською імперією. Перша перешкода — Берлін, розділений на східню й західню частини, східньо-німецькі комуністи раді б прилучити Західній Берлін до своєї „демократичної республіки", але на перешкоді стоїть договір між державами, що перемогли Гітлерову Німеччину в 1945 р. Однак східні комуністи, за згодою й директивами з Москви, роблять всякі „пакості" мешканцям Західнього Берліну і громадянам Західньої Німеччини, що приїздять до Західнього Берліну. Москва хоче зробити Західній Берлін окремою „державою", без усякого зв'язку з Західньою Німеччиною.

Брежнєв і його міністри говорили в Бонні про „відпруження між двома воєнними союзами. На це один французький журналіст, що був цими днями в Бонні, поставив питання: — Навіщо Москва, разом зі своїми сателітами, має в Середній Европі 20 тисяч танків? Армії НАТО мають тільки 7.000 танків. Гості з Москви удавали, що бояться „агресії з Заходу", киваючи на Вашінгтон і на невтронову бомбу. Німці відповідали, що вони атомової зброї не мають, а про невтронову бомбу рішає американський президент. Політичні справи пригадали Брежнєву в Німеччині демонстранти в Бонні і Гамбурзі. Вони вимагали звільнення полі-

(Закінчення на ст. 4-ій)

УКРАЇНСЬКА ЖІНКА І СУЧАСНІСТЬ

Торонто. (Т. С.) — В суботу, 22 квітня, відбувся в Торонті цікавий панель що його влаштувала Фінансова Комісія СФЖУЖО на Канаду. Це була перша імпреза СФУЖО після 3-го Світового Конгресу СФУЖО, що відбувся тут при кінці травня минулого року.

Вечір відкрила Ганна Ганківська, голова Фінансової комісії. Привітала почесну голову СФУЖО пані С. Савчук, голів організацій міста Торонта та всіх присутніх. Покликала до столу панелісток пань Ольгу Мак, д-р Олександру Копач, Марію Охримович та Оксану Бризгун-Соколик. Тому, що модераторка панелю була перешкоджена, панелем проводила Оксана Соколик. Після короткого вступу, в якому вона вияснила тему панелі: „Українська жінка — сучасність — СФУЖО, пані Соколик, як перша панелістка, познайомила присутніх зі своїми думками про культуру й мистецтво та як кожна одиниця суспільства й організації можуть та повинні мати вплив на покращання стану. О. Соколик уважає, що, починаючи від місцевих Комітетів Українців Канади та кінчаючи на СФУЖО й СКВУ, до справ культури треба анґажувати фахівців, а не людей випадкових. Також думає, що здобутки одних осередків повинні використовувати й інші, чим пошириться культурна діяльність, і заощадиться труд багатьох працюючих одиниць. Подала проєкт центрального каталогу всіх вартісних музичних творів, щоб у випадку потреби знати, що є, і де за тим шукати.

Наступною панелісткою була д-р Олександра Копач. Її темою була „Мова". Д-р Копач подала статистику КУК-у про те, що скількість канадців, матірна мова яких є українська, дуже зменшується. Для контрасту — в концентраційних таборах СССР основують гуртки плекання української мови. Д-р Копач уважає, що більше можна осягнути серед молоді гаслом: „Поправляймо, вдосконалюймо свою мову!", ніж: „Мусиш говорити по-українському!" Знання мови є одним з мірил культури людини. Гуртки плекання мови могли б багато допомогти у „відродженні" літературної мови на еміґрації.

Третьою панелісткою була п-і Марія Охримович. Вона познайомила присутніх з трьома жінками-мистцями, які увійшли в світове мистецтво і про яких загал так мало знає. Коротким словом схарактеризувала життєвий і творчий шлях Марії Башкірцевої, Олени Кульчицької та сучасниці Катерини Яблонської. Слово було ілюстроване прозірками.

Останньою панелісткою була письменниця Ольга Мак. У своїх роздумах під заголовком „Третій фронт" вона висловила думку, що українське суспільство, жіночі організації і поодинокі особи замало беруть участь у громадському житті держав, у яких живуть. Проблеми нашого довкілля, такі як наркоманія, вандалізм, моральний занепад і подібне, та які мають вплив на наших дітей, не повинні нам бути далекі й чужі. Ми мусимо включитися в загально-громадську дію в боротьбі проти цього зла.

Після панелі були запити й відповіді.

Перша імпреза СФУЖО в Торонті цього року була цікава, заторкнула багато різних проблем. Її успішність полягає і в тому, що пані відкрито вміли говорити про недоліки та старалися подавати можливі розв'язки ситуацій.

ІСТОРИЧНИЙ АТЛАС УКРАЇНИ

(Е. Т.) — Вже кілька разів минулого і цього року була згадка в часописі про видання українського історичного атласу, який донині стоїть на мертвій точці, а то через брак фондів. Багато пишеться в пресі про потребу поширення правди про нас — український нарід, що ми маємо право на самостійне життя у своїй власній державі. Мусимо доказати світові, що ми є великою нацією з великою минувшиною, історією довгих віків, нарід, який перший на сході Европи вже тому тисяча років створив був могутню державу — Київську Русь-Україну.

Нарід цей перший прийняв християнську віру і став на сторожі Европи перед навалою азійських орд, своїми грудьми спиняв зі сходу наїзди печенізьких орд, половців, які розбилися в українських степах об щити Мономахових полків. Спиняли навалу монголів-татар, які століттями руйнували українські землі, вбивали людей, забирали в ясир, а опісля на їх місці турецькі яничари вогнем і мечем воювали та кров'ю зливали наші степи. І в тім же допомогали їм ще й поляки з москалями розпинати і ділити Україну.

Нині нові московські загарбники — червоні завойовники доконують руїну. Ніхто не згадує там про минувшину, славу княжих полків, козацьке військо, славних князів, гетьманів, про минуле Запоріжжя, минуле великого народу вільних колись степів... І навіть рідне слово відбирають з уст нашим матерям, щоби діти їхні не знали, чиї вони.

І тут же на еміґрації ми не в силі допомогти видати так важливу книжку, яка показала б на мапах нашу минувшину, нашу історію століть. А це має велике пропаґандивне значення, показати світові, що Україна велика, це наша стара Київська Русь — це ми старі русичі — нинішні українці зі столичним Києвом, тим самим, що славою лунав колись тисяча літ тому, світив уже сонцем на сході Европи великою культурою в той час, як північні московські племена жили ще півдиким життям у північних лісах в дерев'яних колибах, коли всі кочові орди й інші народи переходили через українські землі, а нарід цей не пропав і нині хоче жити дальше вільним, бути нарівні на карті світу серед всіх вільних народів.

Тому то перше видання українського атласу має незвичайно велике значення! Атлас Історії України повинен конче появитися в цьому 1978 році. Не потреба хіба промовляти до совісти кожному, кому на серці лежить справа України. Атлас, як вже була згадка не раз, виготовлений членами Українського Історичного Товариства з 43 кольоровими мапами під редакцією проф. д-ра Любомира Винара. Вже більше півроку атлас є готовий до друку. Однак, через брак фондів його видання так довго проволікається. Заснований Комітет в Чікаґо звертається до українців на еміґрації із закликом допомогти зворотною позичкою, або добровільними датками видати ту цінну книжку, яка буде першою, бо дотепер українці ніколи ще не мали історичного атласу, хоча інші народи мають не одно видання атласу своєї історії. Навіть зовсім малі народи постаралися про такі видання, а Україна наша велика, від Карпат по високий Кавказ, 50 мільйонів населення з тисячолітньою культурою.

Звертаємося з просьбою ще раз до всіх українців доброї волі прийти з допомогою у виданні так потрібного атласу. Бо якщо вміємо збирати на різні фонди навіть мільйони долярів, чи то на національні, добродійні цілі, чи на будови церков — то на видання першого історичного атласу України 30.000.00 дол. не повинно бути аж так великою проблемою, щоби цей атлас не міг появитися в 1978 році.

Просимо ласкаво надсилати датки на конто Комітету видання Історичного Атласу в „Самопомочі" в Чікаґо.

Адреса:
Selfreliance Federal Union
2351 West Chicago Ave.
Chicago, 111. 60622

За Комітет:

інж. С. Куропась
д-р В. Трухлий
Е. Тютько
д-р А. Хрептовський
мгр Р. Кобилецький
М. Ольшанський
мгр М. Примак

Д-р Іван Скальчук

УКРАЇНСЬКІ БРАТСЬКІ СОЮЗИ

II

ТАБЛИЦЯ ч. 4
Запасний фонд братських союзів

ч.п	Братський союз	1971	1976	приріст або убуток	%
1.	УНС	$9,867,572	$10,761,075	+893,503	+9.05
2.	УРС	2,017,125	1,965,505	-51,620	-2.55
3.	СУК „Провидіння"	1,730,281	2,053,781	+323,500	+18.69
4.	УНП	332,288	449,691	117,403	+35.33
	Разом	$13,947,266	$15,230,052	$1,282,786	+9.19

При кінці 1976 р. запасний фонд братських союзів досягнув поважну суму понад 15 міл. дол. Все таки треба відмітити, що братські установи в господарюванні своїми запасними фондами є теж зв'язані стейтовими забезпеченевими законами. Із наших братських союзів тільки одинокий УРСоюз не збільшив, а навпаки, в роках 1971-1976 зменшив свій запасний фонд на 51,620 дол., тобто на 2.55%

ТАБЛИЦЯ ч. 5
Відсоткова стопа від інвестованих фондів

ч.п.	Братський союз	1972	1973	1974	1975	1976
1.	УНС	5.09	5.50	3.84	3.77	4.18
2.	УРС	4.23	4.30	4.28	4.36	4.46
3.	СУК „Провидіння"	5.08	5.46	5.42	5.59	5.89
4.	УНП	5.06	5.59	6.02	6.35	6.35

Братські союзи рік-річно одержують відсотки за інвестовані фонди і відсоткова стопа за ці інвестовані фонди вагалась в 1971-1976 рр. між 3.77% (УНС — в 1975 р.) а 6.35% (УНП — в 1975 та 1976 р.). Низька відсоткова стопа УНСоюзу в 1974-1975 та 1976 р. пояснюється тим, що УНСоюз заанґажував свої поважні фонди у будову Дому УНС, а Українська Національна Корпорація Дому УНС не була спроможна заплатити відсотки в цих роках.

Очевидно, що кожний братський союз проявляв свою діяльність теж і в ділянці видавничій.

Український Народний Союз видає щоденник „Свободу" — орган УНСоюзу, англомовний тижневик „Юкрейнієн Вікли", дитячий журнал, місячник „Веселку", а крім цього щорічно появляються календарі-альманахи. Заходом УНСоюзу появилась друком англомовна Енциклопедія Українознавства, англомовні видання про Україну проф. Маннінґа тощо. Історія УНСоюзу доведена до 1964 року.

Український Робітничий Союз видає тижневик „Народну Волю" та англомовний місячник „ФОРУМ".

СУК „Провидіння" видає католицький щоденник „Америку", видає раз в тиждень англомовне число „Америки", видало працю С. Гординського „ІКОНА" та англомовну історію України о. д-ра І. Нагаєвського. Українська Народна Поміч видає двотижневик „Українське Народне Слово" та рівнож видало історію УНПомочі.

Кожний братський союз борикається із видавничими труднощами: браком професійних редакторських сил, браком друкарсько-технічного персоналу, перестарілим друкарським устаткуванням. Перед кожним із братських союзів, а зокрема перед УНСоюзом, стоїть пекуче і невідкладне завдання: поставити видавничу справу на високий позем. Це особливо важне у сучасний момент, коли зашморг русифікації і ново-сталінські репресії замикають уста нашим братам в Україні.

III. Тенденції розвитку братських союзів і планування на найближче майбутнє.

ТАБЛИЦЯ ч. 6
Членство етнічних братських союзів

ч.п.	Етнічний союз	рік-1971	рік-1976	приріст зменшення	%
1.	Литовські (2 союзи)	13,367	11,237	-2,130	-15.9
2.	Мадярські (1 союз)	33,908	30,383	-3,525	-10.4
3.	Польські (11 союзів)	673,420	624,826	-48,594	-7.2
4.	Словацькі (6 союзів)	329,322	313,548	-15,774	-4.8
5.	Хорватські (2 союзи)	127,587	122,950	-4,637	-3.6
6.	Українські (4 союзи)	139,339	138,045	-1,294	-0.9
6.	Карпаторуські (1 союз)	47,586	48,480	+894	+1.8

Понад 100 років пройшло від постання братських союзів в ЗСА. За це сторіччя братські союзи росли, розвивалися, нагромадили чимале майно, потворили високі запасні фонди і в міру своїх сил і матеріяльних спроможностей піддержували культурне життя своїх спільнот, дбали про свою етнічну спадщину, а то і були (як наприклад, українські, польські чи чеські) трубадурами слушних змагань за волю і незалежність своїх поневолених націй.

Приватні забезпеченеві підприємства в 20-му ст. стають головними конкурентами для братських союзів. Ці підприємства, які в основу своєї діяльности брали усе населення і всю територію ЗСА, добились великих організаційних успіхів та дійшли до великої фінансової потужности.

Братські союзи в своїй організаційній праці обмежуються до членів своєї етнічної меншини, як рівнож до тієї тільки території, на якій члени даної етнічної меншини замешкують.

На місцях праці працюючий може мати групове забезпечення порівняльно дешевше, як забезпечення індивідуальне, хоч це групове забезпечення є обмежене часом праці в даному підприємстві, бо на випадок покинення праці чи звільнення групове забезпечення працівника негайно анулюється.

В 1970 р. на 203 міл. населення ЗСА понад 10 міл (10,344,540) були членами братських союзів, що становило 5% населення.

Загальна сума забезпечення цих понад 10 міл. членів братських союзів виносила понад 40.5 мільярдів дол., а це давало пересічну суму забезпечення на члена — 3,907 дол. Пересічна сума забезпечення в українських братських союзах виносила тільки дещо понад 1,000 дол. на члена. Таблиця ч. 6 (загальний стан членства в етнічних братських союзах) показує ясно тенденцію розвитку етнічних братських союзів на сьогоднішній день і на недалеке майбутнє. На сім груп етнічних братських союзів тільки одна меншина: карпаторуська (яка, до речі, сама себе називає греко-католицькою) зареєструвала приріст членів між 1971 а 1976. Цей приріст був незначний, бо на 47.5 тисяч членів за 5 років прибуло нових членів 894, тобто приріст виніс 1.8%. Зате всі шість інші етнічні меншини, або краще сказати б братські союзи цих меншин, зареєстрували в цьому самому періоді навіть дуже поважні втрати. Литовські братські союзи зареєстрували найвищу втрату, бо аж 15.9%. Мадярський братський союз мав втрату — 10.4%, польські — 7.2%, словацькі — 4.8%, хорватські — 3.6% і на шостому місці найшлись українські із 0.94% втратою членів.

Виходить ясно, що усі етнічні братські союзи стоять перед перспективою не приросту, але втрати членства в недалекому майбутньому. Отож перед братськими союзами, якщо робити висновки із аналізи статистичних даних за 5-річчя в 1971-1976 р. стоїть загрозлива перспектива спадку членства, а тим самим і повільного занепаду етнічного братського життя.

Усі братські союзи мусять напружити усі свої сили, щоби найти нові методи праці, які забезпечували б їм і дальший приріст членства і дальший ріст. Питання стоїть, чи братські союзи свідомі своїх завдань на завтрішний день і чи вони зуміють ці труднощі на дорозі свого розвитку успішно побороти.

Українські братські союзи не можуть бути заспокоєні тим фактом, що їхні втрати серед етнічних союзів найнижчі. Ці втрати були найнижчі в минулому п'ятиріччі, але нове п'ятиріччя може принести несподіванки і наші братські союзи можуть зрівнятись у втратах із хорват-

(Закінчення на ст. 4-ій)

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

В Оборн, Н.Й., заплановано Дні Української Культури

Оборн, Н.Й. (Лев Сосновський). — У цій відносно невеликій українській громаді заплановано влаштувати Дні Української Культури в суботу і неділю, 10 і 11 червня ц.р.

Для переведення програми цих днів об'єднались усі місцеві організації, а саме: Відділ УККА, два Відділи УНС-у (Український Національний Клюб і Запорозька Січ), Відділ СУМА, Відділ Організації Лемківщини, Відділ Американських Ветеранів враз із жіночими допоміжними організаціями та місцева Українська Радіопередача, створивши окремий Комітет для переведення цієї великої дводенної програми, що його очолив ініціятор цієї імпрези — Лев Сосновський.

У програму цих Днів Культури включено: пікнік із танковою забавою, спортові змагання та концерт мистецьких сил, а саме танкового ансамблю „Дунай" із Ст. Кетерінс, враз із хором тієї ж назви, а до танків забави приграватиме оркестра „Ясени" із Монтреалю із заспівами відомої співачки Любомири Ковальчук.

Дальші подробиці цієї імпрези будуть подані в окремих програмках.

Учасники зможуть у неділю вислухати відправи Св. Літургії на місці імпрези в Кейзі-парку о год. 2-гій по полудні.

Комітет зробив усе можливе, щоби зарепрезентувати чужим українську народну культуру та запевнити своїм гостям із Середнього Ню Йорку два дні духового вдовілля.

Комітет надіється, що українські громади із більших осередків — Сиракюз і Рочестеру - візьмуть участь у цій дводенній імпрезі і в цей спосіб причиняться до пожвавлення життя у цій меншій сусідній громаді.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Замість квітів на могилу
бл. п. д-ра Петра Біланюка
визначного мецената ФКУ, на Фонд Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету
пожертвували:

Лариса й Олекса Біланюки	$1,000.00
Мирослава і Ярослав Зубалі	200.00
Ореста і Теодор Ткачуки	100.00
Лідія і Святослав Добровольські	50.00
Осипа Мінчак	50.00
Василь Кий	50.00
Марія і Степан Хемичі	25.00
Галина Полтавченко-Литваківська	25.00
д-р О. Недзвецкий	20.00

Висловлюючи глибоке співчуття Родині, щиро дякуємо Жертводавцям за вшанування світлої пам'яті д-ра Петра Біланюка.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФКУ

Повідомляємо Родину, Друзів і Знайомих, що дня 8-го лютого 1978 року, помер в Україні, на 78-му році життя, наш Дорогий ТАТО і ДІДО

сл. п.
АНТІН ЧЕРНИК
б. учасник Визвольних Змагань в рядах УГА.

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
в пам'ять Покійного відправиться
22-го ТРАВНЯ 1978 р., о год. 8:30 ранку
в церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ.

В смутку:
син — ЯРОСЛАВ з дружиною ЛІДІЄЮ
внуки — БОРИС і ІГОР
Покійний залишив близьку і дальшу Родину в Україні, Америці і Канаді

В П'ЯТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ
моєї Найдорожчої, Одинокої ДОНЕЧКИ

бл. п.
СОНІ БУНЯК

буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в суботу, 20-го травня 1978 року в День смерти, о год. 8:30 ранку в церкві св. Юра в Ню Йорку.

Про молитви за спокій душі Покійної просить —
МАМА

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 15-го травня 1978 року, відійшла у Вічність на 94-му році життя наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ, ПРАБАБУНЯ і СЕСТРА

бл. п.
ЛЮДМИЛА ЗЕНОВІЯ ДЕМКІВ-БОДНАР
з роду ВАНЬО
нар. в Буську, Зах. Україна

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 18-го травня 1978 р., о год. 9-ій ранку з церкви св. Покрови в Торонті, Онт., Канада на цвинтар Проспект.

У глибокому смутку:
доньки — РОМА МИКИТЮК
син — ОЛЕКСАНДЕР ДЕМКІВ з родиною в Україні
донька — МАРІЯ САХРИН з мужем ВОЛОДИМИРОМ
син — РОМАН ДЕМКІВ з дружиною ОРИСЕЮ
брат — д-р ТЕОДОР ВАНЬО з дружиною СТЕФАНІЄЮ
сестра — МАРІЯ з мужем д-ром ОЛЕКСОЮ БАЙ в Україні
Внуки і Правнуки

МОСКОВСЬКІ ГОСТІ...

тично репресованих в СССР. Про права людини нагадали Брежнєву представники двох німецьких опозиційних партій — Коль і Штраус. Звичайно, то була мова до „глухого", бо в СССР „вільно дише чоловік"... Коль казав Брежнєву, що німці мають таке саме право на самовизначення, як і росіяни. Коли б Росія була розділена на окремі частини і її столиця Москва була розділена на сектори, то росіяни хотіли б такий стан зліквідувати.

В час гостювання Брежнєва в Німеччині говорилося й писалося, що Москва зброїться невпинно, бо чує себе загроженою: на заході від НАТО і особливо на сході, від Китаю. Але чому Москва концентрує свої сили в Европі, а не на китайському кордоні? Очевидно, не удаваний „страх" перед агресією НАТО, а страх, щоб сателіти не пробували вирватися з опіки „старшого брата" велить совєтським провідникам мати постійний бич над головами сателітів.

В спільній „Декляраціі" Брежнєва і німецького канцлера Шмідта повторено бажання Москви про господарські вигоди від співпраці СССР з Німеччиною. Ці надії Брежнєв і його супутники привезли з собою. Брежнєв так розчулився щедрим прийняттям у Німеччині (він пив польську горілку „як воду"), що хотів написати в „Деклярації" про „дружбу" між Західньою Німеччиною та СССР. Але німці не прийняли цієї сантиментальної формули, уживаної в деклярація Москви з її сателітами — Нехай, мовляв, „дружить" Брежнєв з чехо-словаками, котрих визволив" від „ревізіонізму" 1968 р., пославши туди свої танки. Про таку „дружбу" згадав гострий на язик Ф. Й. Штраус, голова Християнсько-Соціяльної унії в Баварії. Мовляв, баварців називають „українцями" Німеччини, бо вони були невдоволені впливами Берліну на Баварію, що була королівством до 1918 року. Але, казав Штраус, чи в минулому Москва так добре ставилась до українців, як Берлін до баварців? Про сучасну колоніяльну політику Москви в Україні Штраус дипломатично змовчав.

Концерт бандуристів з Ню Йорку в Вест Айсліпі, Лонг Айленд

Група бандуристів в часі виступу, посередині о. С. К. Пастухів

Вест Айсліп, Н. Й. — У неділю, 9-го квітня ц. р. в просторій, гарній залі школи „Біч стріт гайскул", Вест Айсліп, відбувся концерт спадщини. Тут народився і проживає Теодор Джус, син відомого усім нам винахідника і мільйонера Володимира Джуса, який 21 років тому дав фонди на будову першої бібліотеки, а відтак приділив поважну суму грошей для будови місцевого шпиталю. Нам, українцям, він подарував будинок на 79-ій вул., де тепер приміщується Український Інститут Америки.

Підготовою концерту зайнявся відомий на Лонг Айленді, д-р Томас Кейсі, який має свою практику в Гарден Стейті. Він є найстарший член в „Борд оф Едюкешн" цього міста. Належить до Пресбитеріянської церкви, де займає найвище становище в управі. Як випускник Колюмбійського университету, завдяки особистим зв'язкам він постарався одному українському студентові-бандуристові, стипендію в сумі 7,500 дол. на чотири роки.

Ансамбль бандуристів виступив під керівництвом о. архипр. С. К. Пастухова.

Після вступного слова д-р Кейсі (українець з походження), досить обширно про Україну та її мистецькі надбання, а зокрема про бандуру, говорила всім нам відома телевізійна акторка пані Ляриса Кукрицька - Лисняк, яка тепер виступає щоденно на „Гайдінг Лайті".

Концерт тривав повних дві години. Бандуристи виконали такі точки: „Запорожець", „Горлиця", „Полтавський танок", „Туга" та „Парубоцький танок" — обидві композиції о. С. К. Пастухова.

Із гостинним виступом з бадуристами виступила відома оперова солістка Галина Андреадіс, заспівавши при супроводі бандур „Та нема гірш нікому" і „Сіяв мужик просо". Крім того в дуеті співачка виступила з відомою молодою солісткою Лярисою Магун-Гурин — „В кінці греблі" та „В зеленім гаю".

Окремо сама солістка Ляриса Магун заспівала при супроводі „Гей нум хлопці до зброї", та „Зажурились галичанки".

На закінчення першої частини Галина Андреадіс при фортепіяновім акомпаньяменті свого молодого талановитого сина Олександра відспівала: „Ой казала мені мати" Артемовського, „Любіть Україну", слова Сосюри, муз. Фоменка, „Синя хустина" Остапенка та одну американську „Мій герой".

Усіх виконавців різнонаціональна публіка прийняла безустанними оплесками. Концерт був успішний під кожним оглядом. Він зробив позитивну працю для кращого зрозуміння нашої рідної культури поміж іншими етнічними групами.

Два американські місцеві часописи подали знімки з концерту з прихильною оцінкою.

Р. Л.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Дитячий костюмовий баль Школи Українознавства Т-ва „Рідна Школа" в Детройті

Цьогорічний дитячий костюмовий баль, влаштований Батьківським Комітетом нашої школи, відбувся 5-го лютого в залі Українського Осередку. Щоб була більша користь для дітей під виховним оглядом, перша частина програми складалась з інсценізацій дитячих казок, виконання яких в супроводі живого слова й пісень зробило помітне враження на учасників забави.

Програму вечора відкрила й привітала гостей голова Батьківського Комітету мгр Христя Юзич. Під проводом учительки Віри Андрушків і Тані Гаєцької, учні 9-ої кляси виконали казку „Коза Дереза". Виступали: Ігор Федорак, Уляна Юрків, Степанія Перецька, Христя Марилів, Віра Боднарук, Наталя Брездень, Адріян Бараник, Христя Богай, Леся Кізима й Христя Капітанець. Ролю повістяра виконав Мирон Рудницький.

Із неменшим успіхом поставлено, під проводом вищезгаданих пань, казку „Гоца Драла", у якій взяли участь, крім деяких згаданих вже, ще такі учні: Марта Палюх, Марійка Федор, Варвара Івасишин і Наталка Мельник. Повістярем була Ксеня Рихтицька.

Коли показалося, що діти невтомно слідкували за подіями на сцені, тоді, на їх загальне вдоволення, учні виконали на сцені останню казку — „У черепахи день народження", у якій виконавцями були: Оленка Калитяк, Марко Юзич, Юрій Куций, Соня Бараник, Зеня Брездень і Варвара Івасишин. Повістярем була Уляна Юрків.

Усі виконавці були вдягнені в барвисті костюми. За кожним разом авдиторія голосно оплескувала дітей-акторів.

Після останньої казки появилась у костюмі Зимової Царівни учениця 7-ої кляси Христя Юзич (дочка), яка разом із сніжинками обдаровувала всіх дітей солодкими подарунками.

У другій частині програми п. Оксана Федорович, відома із своїх постановок на дитячих імпрезах, впровадила з бравурою велику громаду шкільної дітвори у „чар зимової казки". Її живе слово та вміле керування дитячими хороводами викликали піднесений настрій на залі, який тривав безперебійно до кінця забави.

Під час балю відбулася презентація всіх тих, що були в масках або балевих костюмах.

Увагу дітей притягала виставка різних іграшок, довкола якої кружляли ті, що пробували набути щасливі виграші, якими опікувалася Оксана Сливка й Марія Константин.

Про декорацію залі подбав Андрій Петріна. Йому допомагав Ілля Демків.

Дитячий костюмовий баль відбувся під кожним оглядом дуже успішно. Щира подяка належиться Управі Батьківського Комітету та всім тим, що брали активну участь у підготуванні змістовної програми.

О. С.

УКРАЇНСЬКІ БРАТСЬКІ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ськими (3.6% втрати), із словацькими (4.8% втрати) чи навіть із польськими (7.2% втрати).

Безумовно, що конкуренція приватних забезпеченевих спілок є на сьогодні дуже поважною.

Братські союзи мають безумовно ще велике поле до праці. В жадній етнічній меншині братські союзи не охопили своїх спільнот у 100 відсотковому відношенні. В цей час, коли в ЗСА ми бачимо досить виразний відворот від „перетоплювального казана" до „етнічної мозаіки", в час посиленого змагання, здавалося би загублених поколінь, до віднайдення своїх етнічних коренів, в час, коли культурна етнічна спадщина щораз більше здобуває собі право громадянства, намагання етнічних братських союзів охопити всеціло свої національні меншини стають реальною дійсністю. Питання, скільки і яких апостолів у цих нових змаганнях спроможуються видати зі себе братські союзи.

Другий фактор, який може видатно причинитись до успіхів організаційних, це об'єднання етнічних братських союзів на національній базі.

Питання стоїть, чому полякам потрібні — 11 забезпеченевих установ, чому словаки мають аж 6 союзів і чому українцям потрібні аж 4 братські союзи!!? Один міцний і сильний братський союз може далеко краще впоратись із конкуренцією приватних спілок, один об'єднаний братський союз зможе на далеко краще обслужити своє членство, один об'єднаний братський союз може направду поставити на вищий рівень видавничу ділянку в рідній мові і в англомовних публікаціях — і, вкінці, один братський союз може на багато краще заспокоювати культурні потреби свого членства і своєї спільноти.

А українські братні союзи мають ще і велике моральне зобов'язання перед своєю поневоленою Батьківщиною, перед країною наших батьків.

При цьому не можемо забувати, що концентрація капіталу, фондів та фінансових засобів має теж свою пророчисту мову.

Обниження адміністративних видатків, збільшення користей і бенефітів для членів, збільшення стипендій для студіюючої, потребуючої молоді, користування з літніх осель — це користі, які при об'єднанні можна напевно осягнути.

Треба теж згадати і про те, що українська людина на еміґрації тужить за об'єднанням, бо в її поглядах: об'єднання являється одним із ключів успіху і в поодиноких акціях і в загальних змаганнях спільноти. Отож цей психологічний чинник не можна аж ніяк забувати.

В останніх 4 роках у нас справа об'єднання братських союзів не була зовсім дискутованою. УНСоюз не підносив цієї проблеми, бо він, як найбільша братська установа, може найтись як пропаґатор об'єднання у дуже незручній ситуації, мовляв, УНС хотів би проковтнути усіх менших.

Правда, наші братські союзи відбувають час від часу свої конференції. В квітні 1975 р. УНСоюз був господарем, а в грудні 1977 р. УРСоюз був господарем такої конференції.

І ось на денному порядку в грудні м.р. (диви „Свобода" ч. 278, із 12/17/77 р) були такі точки: 1. Взаємодія і співпраця братських союзів. 2. Братські союзи і їх відношення до укр. громади (УККА, ЗУАДК та інші) 3. Допомога Україні — оборона людських прав. 4. Висновки-майбутні дії братських союзів.

На конференції були теж і нарікання, що постанови попередніх конференцій не були виконувані!

На конференції не виголошено жадних доповідей на окремі-спеціяльні або на загальні актуальні теми, зате прийнято загальну дебату як форму конференції.

Вражає прикро те, що на передодні конвенцій братських союзів, конференція не спромоглась ані на одну резолюцію в братських справах, або справах співпраці братських союзів, яка була б зголошена на конвенціях там же обговорена і там же одобрена чи прийнята. Очевидно, що в загальній дебаті справу об'єднання братських союзів не заторкнено в жадній площині. Таким способом втрачено дорогий час. Виходить, що справу об'єднання братських союзів в найкращому випадку можна буде поставити на обговорення конвенцій щойно в 1982 р., якщо наступні конференції братських союзів знову не проминуть цієї так важливої проблеми українського, братського життя дальшою мовчанкою.

А може, може таки почнемо цю проблему дискутувати таки уже в 1978 р. на наших конвенціях?!!

Примітка: Усі статистичні дані в цій статті взяті із „1976 статистичні дані про братські товариства", видання 1977 Національного Братського Конґресу Америки, Чікаґо, Ілл., ціна 7.50 дол.

(Кінець)

ҐРАДУАЦІЯ УЧНІВ ШКІЛ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Пассейк, Н. Дж. — Батьківський Комітет Шкіл Українознавства Ню Йорку, Йонкерсу, Пассейку, Нюарку й Джерзі Сити інформує, що ґрадуації учнів вищезгаданих шкіл відбудуться в цьому році в суботу, 10-го червня о год. 6-ій вечора в Українській Централі при 240 Говп евеню в Пассейку. Після офіційної програми, у цій же залі відбудеться товариська забава з танцями.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

ЧЕТВЕР, 18-го ТРАВНЯ 1978 р.

БРУКЛИН, Н. Й. 325-ий Відділ УНС, Т-во Запорожська Січ відбуде надзвичайні збори для вибору другого делегата та двох заступників делегатів, згідно з рішенням Головного Екзекутивного Комітету. Ці надзвичайні збори відбудуться в четвер, 18-го травня 1978 р., о годині 7-ій вечора в Українському Народному Домі в Брукліні. Проситься всіх членів прибути. — Василь Цюпа, секретар.